

Inspectie voor de Sanctietoepassing
Ministerie van Veiligheid en Justitie

De tenuitvoerlegging van de tbs- maatregel in De Woenselse Poort

Inspectierapport

Doorlichting

De tenuitvoerlegging van de tbs- maatregel in De Woenselse Poort

Inspectierapport

Doorlichting

November 2011

Inhoudsopgave

Colofon	3
Voorwoord	5
Samenvatting	7
1 Inleiding	11
1.1. Aanleiding en doel	11
1.2. Reikwijdte van de doorlichting	11
1.3. Toetsingskader	12
1.4. Opzet	13
1.5. Objectbeschrijving	14
1.6. Recent onderzoek	16
1.7. Leeswijzer	16
2. Rechtspositie	19
2.1. Verlenging van de tbs met verpleging	19
2.2. Longstay-plaatsing	20
2.3. Conclusie	20
3. Interne Veiligheid	23
3.1. Interne veiligheidsvoorzieningen	23
3.2. Bestrijding onderlinge agressie	25
3.3. Bestrijding drugsgebruik	28
3.4. Conclusie	31
4. Maatschappijbeveiliging	35
4.1. Materiële beveiliging tegen ontvluchtingen	35
4.2. Geleidelijke en gecontroleerde terugkeer naar de maatschappij	38
4.3. Conclusie	44
5. Slotbeschouwing	47
Bijlage 1 Oordeel	49
Bijlage 2 Aanbevelingen	51
Bijlage 3 Afkortingen	53
Bijlage 4 Bronnen	55
Bijlage 5 Inspectieprogramma	57
Bijlage 6 Geografische ligging	61

Voorwoord

De Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) heeft in augustus, september 2011 een doorlichting uitgevoerd op de tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel in De Woenselse Poort.

Eerder lichtte de ISt de tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel door in de justitiële forensisch psychiatrische centra (fpc's). De Woenselse Poort is een niet-justitieel fpc en een forensisch psychiatrische kliniek. De Woenselse Poort behandelt niet louter tbs-gestelden. De rechtspositie van de patiënten is met name geregeld in de Wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen. De doorlichting beperkt zich tot de tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel. De Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden is slechts beperkt van toepassing.

Op de aspecten rechtspositie en maatschappijbeveiliging komt de Inspectie tot een positief oordeel over de wijze waarop De Woenselse Poort de tbs-maatregel ten uitvoer legt.

Op het aspect interne veiligheid oordeelt de Inspectie kritischer. De Inspectie ziet aanmerkelijke verbeterpunten op het criterium agressiebestrijding en op het criterium drugsbestrijding.

M.P. Tummers
wnd. hoofdinspecteur

Samenvatting

De Ist heeft in augustus 2011 De Woenselse Poort doorgelicht op basis van het toetsingskader voor de tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel in de particuliere niet justitiële fpc's en fpk's van juli 2011. Het doel van de doorlichting is vast te stellen hoe het in de inrichting is gesteld met de externe rechtspositie van tbs-gestelden, de interne veiligheid en de maatschappijbeveiliging. De Ist betreft normaliter die aspecten van personeel en organisatie bij haar onderzoek welke met veiligheid en rechtspositie samenhangen. Vanwege het feit dat in dit onderzoek het onderdeel rechtspositie beperkt is getoetst worden deze aspecten van personele en organisatorische aard zijdelings aan de orde gesteld. De Ist beschouwt daarbij drie dimensies: uitvoering, beleid en check op de uitvoering.

De Inspectie is over het geheel genomen redelijk te spreken over De Woenselse Poort. De Woenselse Poort is een moderne en goed toegeruste inrichting. Goed toegerust in die zin dat de statische beveiliging naar behoren functioneert en wordt gecontroleerd en de uitvoering van de verlofpraktijk nagenoeg in orde is.

Ook zijn de protocollen en instructies actueel en is de evaluatie van processen goed geregeld.

Niettemin is de Inspectie ook kritisch over de wijze waarop de tbs-maatregel ten uitvoer wordt gebracht. De inrichting focust zich naar de mening van de Inspectie te weinig op de beheersmatige kant van de tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel. Zo voert de inrichting een weinig doortastend drugsbestrijdingbeleid. Tbs-gestelden hebben last van de hoeveelheid drugs die binnen de muren van de inrichting aanwezig is en voelen zich niet altijd veilig. De Inspectie acht het van belang dat de inrichting dit verder onderzoekt en daarop haar maatregelen neemt.

Rechtspositie

De Inspectie heeft de rechtspositie getoetst aan de criteria verlenging van de tbs met verpleging en longstay-plaatsing. Voor wat betreft de verlenging van de tbs met verpleging geldt dat De Woenselse Poort voldoet aan de gestelde eisen. Zo slaagt De Woenselse Poort er over het algemeen in tijdig zijn adviezen over de wenselijkheid en termijn van verlenging in te sturen naar het ministerie van Veiligheid en Justitie. Over de uitvoering van de longstay-plaatsing kan de Ist geen oordeel geven vanwege het feit dat De Woenselse Poort de laatste jaren hiervoor geen aanvragen heeft gedaan en ze ook niet uitvoert.

Interne veiligheid

Het aspect interne veiligheid is uitgewerkt in drie criteria. Op het criterium interne veiligheidsvoorzieningen voldoet de inrichting overwegend aan de gestelde eisen. Op de criteria bestijding onderlinge agressie en bestrijding drugsgebruik voldoet de inrichting beperkt aan de verwachtingen van de ISt.

De inrichting heeft de organisatie die gericht is op interne veiligheid goed in orde. De inrichting dient wel zorg te dragen voor het vlottrekken van trainingen van medewerkers en daarmee behoud van vaardigheden en BHV-certificaten.

Met het oog op de bestrijding van onderlinge agressie voert de inrichting op het binnenterrein van de beveiligde zone onvoldoende toezicht uit. Er bestaan bovendien gevoelens van onveiligheid onder tbs-gestelden. Het afdelingspersoneel is vanwege andere werkzaamheden te weinig op de afdeling en is soms langere tijd niet getraind in agressiebeheersing. De Inspectie acht het van belang dat de inrichting de gevoelens van onveiligheid onder tbs-gestelden nader onderzoekt.

Meerdere partijen zeggen dat er veel drugs voorhanden zijn in de inrichting. In die zin is het geen goede zaak dat de inrichting weinig doortastend onderzoekt en optreedt om invoer, gebruik en verspreiding tegen te gaan. De Inspectie erkent daarbij dat het wetgevend kader stelselmatige en steekproefsgewijze controles zonder indicatie niet toelaat. Niettemin kan de inrichting controles die wel mogen worden uitgevoerd actiever benutten.

Ook verzaakt de inrichting het drugsgebruik te monitoren. De inrichting krijgt daardoor geen adequaat beeld van de werkelijke omvang van het drugsgebruik.

Maatschappijbeveiliging

Het aspect maatschappijbeveiliging is uitgewerkt in twee criteria. De inrichting voldoet zowel op het criterium 'materieële beveiliging tegen ontvluchtingen', als op het criterium 'geleidelijke en gecontroleerde terugkeer naar de samenleving' overwegend aan de verwachtingen van de ISt.

De statische beveiliging functioneert adequaat. Medewerkers voeren alle afgesproken en voorgeschreven procedures uit. De inrichting voert momenteel een aantal technische aanpassingen door bij het centraal toegangsgebouw en bij de ingang van de besloten zone.

De inrichting kiest er voor haar personeel niet piepvrij door het detectiepoortje de inrichting binnen te laten komen. De inrichting maakt onvoldoende duidelijk op welke wijze zij in haar beveiligingsbeleid daarbij mogelijke risico's uitsluit.

De inrichting voert vrijwel alle stappen in de aanvraag en uitvoering van

het verlof adequaat uit. Er zijn ook enkele verbeterpunten. Zo dienen de begeleiders nauwgezet over de verlofpraktijk te rapporteren en dienen behandelaren stelselmatig bij de verlofcommissie te worden betrokken.

Hieronder staat een overzicht van de belangrijkste aanbevelingen. Zie bijlage 2 voor een overzicht van alle aanbevelingen.

Aanbevelingen

De ISt beveelt De Woenselse Poort het volgende aan:

- a. Neem maatregelen om te voorkomen dat BHV-certificaten verlopen.
- b. Draag ervoor zorg dat medewerkers hun kennis en vaardigheden om calamiteiten te kunnen beheersen op peil kunnen houden.
- c. Draag ervoor zorg dat het toezicht op alle kwetsbare plaatsen in orde is.
- d. Onderzoek waar het gevoel van onveiligheid bij tbs-gestelden vandaan komt en neem naar aanleiding van dit onderzoek maatregelen om het gevoel van veiligheid bij tbs-gestelden te vergroten.
- e. Voer het drugsbestrijdingbeleid doortastender uit door controles actiever te benutten.
- f. Breng zowel inrichtingsbreed als per afdeling periodiek de omvang van de drugs- en alcoholproblematiek in beeld teneinde de effectiviteit van het bestrijdingsbeleid te kunnen volgen om zonodig het beleid bij te kunnen stellen.
- g. Laat medewerkers de voorbespreking voor verlof uitgebreider rapporteren waarbij alle kritische punten ten aanzien van verlof worden beschreven.

1

Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding

De Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) houdt toezicht op de sanctietoepassing in Nederland. Zij doet dit onder meer door forensisch psychiatrische centra (fpc's) met een zekere regelmaat op hun functioneren te beschouwen. Dit zijn zowel justitiële inrichtingen, te onderscheiden in particuliere en rijksinrichtingen, als niet-justitiële inrichtingen. De Woenselse Poort bestaat uit een fpc en een forensisch psychiatrische kliniek (fpk) en is een niet-justitiële particuliere inrichting. De ISt heeft De Woenselse Poort niet eerder doorgelicht.

Doel

Het doel van de doorlichting is te bezien hoe het in De Woenselse Poort is gesteld met de rechtspositie van tbs-gestelden, de veiligheid en daarmee samenhangende aspecten van personeel en organisatie. Aan de hand van haar oordeel doet de ISt verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen.

1.2 Reikwijdte van de doorlichting

De Woenselse Poort is een onderdeel van GGz Eindhoven (GGzE) en bestaat onder de huidige naam sinds 2009. De Woenselse Poort biedt zorg in forensische en intensieve psychiatrie en is HKZ-gecertificeerd. Deze doorlichting beperkt zich tot de tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel. In het fpc verblijven cliënten op basis van een strafrechtelijke titel. Het grootste deel van deze cliënten verblijft in de kliniek op basis van een tbs-maatregel. Maar er verblijven in het fpc ook bijvoorbeeld cliënten in het kader van een artikel 37 plaatsing¹, dat wil zeggen plaatsing in een Psychiatrisch Ziekenhuis.

In de fpk en de Long-Care unit verblijven naast cliënten op basis van een strafrechtelijke titel, inclusief tbs-gestelden, ook cliënten op basis van een civielrechtelijke maatregel, bijvoorbeeld een rechterlijke machtiging. Bij cliënten van de fpk is meestal sprake van een combinatie van een strafrechtelijke en een civielrechtelijke maatregel.

---

¹ Wetboek van Strafrecht

1.3 Toetsingskader

De Inspectie heeft bij de doorlichting van de tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel in De Woenselse Poort het toetsingskader dat zij normaliter hanteert voor de justitiële fpc's aangepast. Dat heeft met het volgende te maken. Het toezicht van de ISt vindt zijn basis mede in de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden (Bvt) en de bijbehorende regelgeving. De Bvt is niet overal waar tbs-gestelden verpleegd worden in dezelfde mate van toepassing. Bij de niet-justitiële particuliere inrichtingen, waaronder De Woenselse Poort, geldt de Bvt alleen waar het de externe rechtspositie van tbs-gestelden betreft. Het gaat daarbij om de verlenging van de tbs-maatregel, de (aanvraag van een) longstay-plaatsing en de uitvoering van het verlof. In deze doorlichting zal daarom wat betreft het aspect rechtspositie alleen de verlenging van de tbs-maatregel en de longstay-plaatsing worden getoetst. Voor wat betreft de interne rechtspositie van tbs-gestelden is in de niet-justitiële particuliere inrichtingen de wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ) van toepassing². De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) toetst de uitvoering van die wet.

De ISt beziet verder in deze doorlichting of de interne veiligheid van tbs-gestelden en de maatschappijbeveiliging gewaarborgd is.

De ISt betreft normaliter die aspecten van personeel en organisatie bij haar onderzoek welke met veiligheid en rechtspositie samenhangen. Vanwege het feit dat in dit onderzoek het onderdeel rechtspositie beperkt wordt getoetst zullen deze aspecten van personele en organisatorische aard zijdelings aan de orde worden gesteld.

Het toetsingskader voor dit onderzoek is gebaseerd op (inter-) nationale wet- en regelgeving³ en is een afgeleide van het standaard toetsingskader welke voor de justitiële (particuliere) fpc's wordt gebruikt. Het toetsingskader omvat de aspecten:

- rechtspositie van tbs-gestelden;
- interne veiligheid;
- maatschappijbeveiliging.

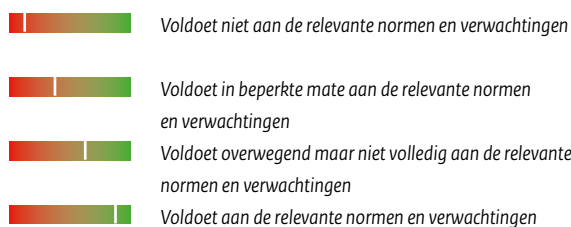
² Bij de ontwikkeling van de Wet Forensische Zorg en de Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg wordt gestreefd naar harmonisering van de verschillende interne rechtsposities.

³ Zie voor het volledige toetsingskader de ISt website (www.ist.nl), waar het als bijlage bij het inspectierapport is gevoegd.

Genoemde aspecten zijn opgedeeld in criteria. De ISt komt aan de hand van die criteria tot een oordeel op de drie dimensies uitvoering, beleid en een check op de uitvoering:

- Bij de dimensie uitvoering stelt de ISt vast in hoeverre de uitvoering voldoet.
- Bij de dimensie beleid beziet de ISt of in de inrichting ten aanzien van een te toetsen criterium (vastgelegd) beleid beschikbaar is dat voldoet aan geldende wet- en regelgeving.
- Bij de dimensie check op de uitvoering gaat de ISt na in hoeverre op handelningsniveau de juiste uitvoering van het beleid is zeker gesteld.

De ISt geeft haar oordeel per criterium op de dimensies uitvoering, beleid en check op de uitvoering weer in de volgende vier waarderingen:

In bijlage 1 staan alle oordelen op de toetsingscriteria bij elkaar.

1.4 Opzet

Methode

Ten behoeve van een doorlichting verzamelt de ISt feitelijke gegevens door documentonderzoek, observaties in de inrichting en interviews met betrokkenen bij de inrichting. Daartoe is het toetsingskader dat de ISt hanteert, uitgewerkt in een aantal gestructureerde vragen- en checklijsten. De gegevens die de ISt hiermee verzamelt, worden vervolgens afgezet tegen de normen en verwachtingen in het toetsingskader en leiden tot een beoordeling van de te toetsen criteria.

De doorlichting van De Woenselse Poort is uitgevoerd door twee inspecteurs gedurende drie dagen. Zie bijlage 5 voor het volledige inspectieprogramma van de doorlichting.

Tijdpad

Op 21 juni 2011 heeft de Ist de doorlichting aangekondigd. De doorlichting is op 15 en 16 augustus en 21 september 2011 uitgevoerd. De directie heeft op 10 oktober 2011 de conceptversie van het inspectierapport voor wederhoor op de feitelijke bevindingen voorgelegd gekregen. De Ist heeft de wederhoorreactie op 27 oktober 2011 ontvangen. Op 8 november 2011 heeft de waarnemend hoofdinspecteur het inspectierapport vastgesteld en aangeboden aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

1.5 Objectbeschrijving

De Woenselse Poort is gevestigd op locatie De Grote Beek van GGzE. De inrichting hanteert het onderscheid tussen de beveiligde zone en besloten zone. Het fpc en een gedeelte van de fpk bevinden zich in de beveiligde zone op het terrein van de GGzE. In die zone staan vier nieuwe gebouwen: het fpc, een Long-Care unit, een nieuw arbeidsgebouw en de gerenoveerde fpk. De beveiligde zone is alleen toegankelijk via één centraal toegangsgebouw, het RMO-gebouw (Receptie, Magazijn en Overslag).

Het RMO-gebouw leidt uiteindelijk naar het binnenterrein van de beveiligde zone. Op het binnenterrein bevindt zich een sportveld en een uitgestrekt grasveld. Het binnenterrein biedt toegang tot de verschillende gebouwen.

Het fpc bestaat uit acht afdelingen met 10 à 11 cliënten per afdeling. De Long-Care unit bestaat uit vier afdelingen met 6 à 7 cliënten per afdelingen.

De fpk bestaat uit vijf afdelingen, elk met 12 à 13 cliënten per afdeling. Twee afdelingen van de fpk zijn buiten de beveiligde zone geplaatst. Dit wordt de besloten zone genoemd. Deze twee afdelingen in de besloten zone maken gebruik van een aparte ingang. De andere drie afdelingen van de fpk behoren bij de beveiligde zone van de inrichting. De vijf afdelingen samen beschikken over een aparte binnentuin. Deze binnentuin wordt gescheiden door een hekwerk. Dit hekwerk scheidt het besloten en het beveiligde gedeelte van het fpk.

Een transmuraal team begeleidt ongeveer 20 cliënten. De cliënten van het transmuraal team verblijven buiten De Woenselse Poort in woningen op het terrein van de GGzE of wonen zelfstandig.

Zoals beschreven in paragraaf 1.2 neemt De Woenselse Poort cliënten op met verschillende strafrechtelijke titels en civiele maatregelen. Zij plaatst deze cliënten gemengd op de verschillende afdelingen. Hierbij kijkt de inrichting niet naar de titel, maar naar de mate van beveiliging die de cliënt behoeft. De Woenselse Poort neemt daarom tbs-gestelden altijd binnen de beveiligde zone op. Afhankelijk van de fase van behandeling en noodzakelijk niveau van beveiliging is in een later stadium doorstroom naar een minder beveiligde afdeling in de besloten zone mogelijk. De Long-Care unit neemt onder andere tbs-gestelden op die een langere behandeling nodig hebben.

Uitgangspunt van De Woenselse Poort is het geïntegreerd behandelen van psychiatrische- en verslavingsproblematiek. De Woenselse Poort ziet het vinden van de juiste balans tussen beheersing en behandeling als een wezenlijke uitdaging.

De Woenselse Poort neemt deel aan het landelijk beleid waarbij tbs-gestelden aselekt in klinieken worden geplaatst. Wel is het van oudsher zo dat De Woenselse Poort contra-indicaties heeft vastgesteld op grond waarvan zij bepaalde tbs-gestelden niet hoeft op te nemen. Deze contra-indicaties betreffen vluchtgevaarlijkheid en extreem agressief gedrag.

Tabel 1 Totale capaciteit en bezetting tbs-gestelden De Woenselse Poort 2011⁴

Gebouw	Aantal Afdelingen	Totale capaciteit woonunits	Bezetting tbs-gestelden woonunit
FPC - Persoonlijkheidsproblematiek en traumagerelateerde stoornissen	2	22	11
FPC Verstandelijke beperkingen	2	22	15
FPC – Psychose en autisme verwante stoornissen	4	40	22
Long Care	4	26	7
FPK – beveiligde zone	3	39	0
FPK – besloten zone	2	32	3
Transmuraal		20	15
<i>Totaal</i>	<i>17</i>	<i>201</i>	<i>73</i>

⁴ Het betreft hier de bezetting ten tijde van de doorlichting.

1.6 Recent onderzoek

In 2005 heeft de ISt De Woenselse Poort bezocht in het kader van het themaonderzoek 'Verlofbeleidskader TBS'.

1.7 Leeswijzer

De navolgende hoofdstukken behandelen elk een aspect uit het toetsingskader. Elke paragraaf opent met de standaardomschrijving van het toegepaste criterium uit het toetsingskader. Hierop volgen de bevindingen, het oordeel en eventuele aanbevelingen. Elk hoofdstuk besluit met een conclusie over de bevindingen. Het laatste hoofdstuk geeft een slotbeschouwing over het geheel van bevindingen.

2

Rechtspositie

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van twee criteria uit het toetsingkader in op de vraag hoe het gesteld is met de rechtspositie van de tbs-gestelden. Zoals in de inleiding is aangegeven betreft het de criteria die betrekking hebben op de externe rechtspositie. Elke paragraaf opent met een standaardtekst die kort de maatstaf beschrijft die de Inspectie hanteert. Daarna volgen haar bevindingen, oordeel en eventuele verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen. Het hoofdstuk sluit af met een conclusie over de externe rechtspositie.

2.1 Verlenging van de tbs met verpleging

criterium

De wettelijke termijnen waarbinnen het hoofd van de inrichting de minister een advies stuurt over de wenselijkheid en de termijn van verlenging worden gehaald. De inrichting heeft werkprocessen ingericht om tijdig te kunnen adviseren over de verlenging of (voorwaardelijke) beëindiging van de tbs. De uitvoering van de adviesfunctie inzake de tbs-verlenging wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Bevindingen

Nagenoeg in alle gevallen slaagt De Woenselse Poort er in tijdig zijn verlengingsadviezen in te sturen. De werkwijze daarvoor is als volgt. De afdeling behandelrapportage bereidt het conceptadvies voor en stuurt dit advies naar de behandelaar. De behandelaar heeft de taak het verlengingsadvies uit te werken. Nadat de behandelaar het advies heeft geschreven wordt het kritisch gelezen door de risicotaxateur en de juriste van de kliniek. Na akkoord van deze disciplines controleert en ondertekent de behandeldirecteur vervolgens het advies. De afdeling behandelrapportage hanteert als datum voor het insturen van het advies naar het ministerie van Veiligheid en Justitie de uiterste termijn. Een enkele keer is het voorgekomen dat vanwege een dreigende overschrijding van die termijn een week uitstel is aangevraagd bij het ministerie. Nadat dit uitstel werd gehonoreerd, is het advies tijdig aangeleverd bij het ministerie van Veiligheid en Justitie.

De inrichting hanteert in de uitvoering van de adviesfunctie op het gebied van de tbs-verlenging de landelijk vastgestelde procedures. De afdeling behandelrapportage bewaakt de termijnen en voert daarmee de check op de uitvoering uit. De directeur behandeling voert de check op de inhoud uit, doordat hij uiteindelijk de adviezen ondertekent.

Verlenging tbs

Uitvoering

Beleid

Check

Oordeel

De directie geeft aan dat het proces van verlenging van de tbs-maatregel een zeer gestructureerd proces is waarin geen stappen (kunnen) worden overgeslagen.

De Woenselse Poort voldoet op het criterium verlenging van de tbs-maatregel aan de door de Ist gestelde normen.

2.2 Longstay-plaatsing

Criterium

Bij de voorbereiding van een aanvraag voor een longstay-plaatsing worden de landelijke criteria en procedures gehanteerd. De inrichting heeft hiertoe interne werkprocessen ingericht. De uitvoering van deze procedure wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Bevindingen

De inrichting heeft de afgelopen jaren geen aanvraag gedaan voor een longstay-plaatsing voor een tbs-gestelde. Naar de mening van de directie heeft dat te maken met het feit dat de inrichting geen vluchtgevaarlijken en/of tbs-gestelden met forse pathologie opneemt. Daarover heeft de inrichting afspraken gemaakt met de Directie Forensische Zorg (DForzo). De procedures voor een eventuele longstay-aanvraag zijn wel bekend bij de afdeling behandelrapportage.

Tbs-gestelden die een langdurige behandeling nodig hebben plaatst De Woenselse Poort in de Long-Care unit. Deze plaatsing valt niet onder de formele longstay-plaatsing.

Longstay

Beleid

Oordeel

Vanwege het feit dat De Woenselse Poort de laatste jaren geen aanvragen en plaatsingen longstay heeft uitgevoerd kan de Ist over dit criterium geen oordeel geven over de uitvoering en check op de uitvoering. Het beleid voldoet.

2.3 Conclusie

De Ist geeft over het aspect rechtspositie alleen een uitvoeringsoordeel over de verlenging van de tbs met verpleging. Hierover is de Ist tevreden. De afdeling behandelrapportage checkt de uitvoering van de verlengingsaanvragen en herinnert waar nodig medewerkers aan de termijnen. Een enkele keer is het noodzakelijk om uitstel aan te vragen. Dit leidt echter niet tot problemen in de rechtsgang.

3

Interne Veiligheid

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van een drietal criteria uit het toetsing-kader in op hoe het gesteld is met de interne veiligheid in De Woenselse Poort. Elke paragraaf opent met een standaardtekst die kort de maatstaf beschrijft die de Inspectie hanteert.

Daarna volgen haar bevindingen, oordeel en eventuele verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen. Het hoofdstuk sluit af met een conclusie over de interne veiligheid.

3.1 Interne veiligheidsvoorzieningen

Criterium

De interne veiligheidsvoorzieningen voldoen aan de geldende eisen. De inrichting beschikt over vastgelegd veiligheidsbeleid ter beheersing van calamiteiten. Het beleid wordt toegepast en stelselmatig gecontroleerd, geëvalueerd en zondig bijgesteld.

Bevindingen

De Woenselse Poort beschikt in samenhang met de gehele GGzE over een operationele Bedrijfshulpverlenings- (BHV)organisatie. Binnen De Woenselse Poort zijn ongeveer 85 medewerkers⁵ BHV-opgeleid en -gecertificeerd. Zij hebben de basistraining gevolgd en vervolgens jaarlijks de herhalingscursus. Deze opleidingen worden gegeven door een extern bedrijf, G4S. Dit bedrijf houdt bij wanneer certificaten van medewerkers verlopen en roepen voordat het certificaat verloopt, personeelsleden op voor de herhalingscursus. In de praktijk blijkt dat de administratie van G4S verschilt met de interne administratie van De Woenselse Poort. Hierdoor is het voorgekomen dat certificaten zijn verlopen.

In ieder bouwdeel van de organisatie zijn altijd minimaal twee BHV-opgeleide personeelsleden in dienst. Dit wordt roosterteknisch ingepland. Een brandmelding komt via een stil alarm binnen op de 'handset' van het BHV-team met plaatsaanduiding. De personeelsleden uit het betreffende bouwdeel kunnen binnen twee minuten bij een brandhaard zijn. Waar nodig wordt er opgeschaald met BHV'ers uit andere bouwdelen. De organisatie geeft aan dat er binnen vier minuten ontruimd kan worden.

---

⁵ Op een totaal van 381 fte aan medewerkers van De Woenselse Poort.

De Woenselse Poort houdt per bouwdeel jaarlijks een ontruimingsoefening. Hiermee voldoen zij aan de wettelijke voorschriften. De laatste grote oefening met externe hulpverleners is gehouden in 2008. Een nieuwe oefening is gepland voor het laatste kwartaal voor 2011. De Woenselse Poort heeft het voornemen om deze grote oefening jaarlijks te houden. Hiernaast worden er oefeningen op instructieniveau gehouden voor personeelsleden. De oefeningen worden geëvalueerd. Deze evaluatie wordt besproken voorafgaand aan een volgende oefening. Sinds kort heeft de inrichting een oefenkalender voor alle oefeningen opgesteld.

Binnen De Woenselse Poort functioneren alle interne veiligheidsvoorzieningen naar behoren. Het fpc is een nieuw gebouw en de fpk en de long-care unit zijn volledig gerenoveerd om te voldoen aan alle wettelijke eisen. De ontruimingsplannen en werkinstructies zijn beschikbaar op alle afdelingen. Alle vluchtroutes zijn goed aangegeven en vrij van obstakels. De blusmiddelen zijn toegankelijk en worden onderhouden. Alle kamers van tbs-gestelden zijn verder voorzien van een rookmelder, een sprinklerinstallatie en een spreek-luisterverbinding.

De Woenselse Poort heeft alle calamiteitenplannen en instructies geactualiseerd en deze zijn beschikbaar op het intranet van de inrichting. In november van 2011 zal De Woenselse Poort een brandveiligheidsinspectie ondergaan welke wordt uitgevoerd door vier inspecties gezamenlijk. Dat zijn de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV), de ISt, de VROM-inspectie, en de Arbeidsinspectie. Alle afzonderlijke bouwdelen van De Woenselse Poort beschikken over een geldige gebruikersvergunning.

De inrichting beschikt over een RI&E-plan van aanpak uit december 2010, dat in de uitvoering over bepaalde tijd is uitgezet. Er zijn aandachtspunten geformuleerd waarvan een aantal is gerealiseerd. De RI&E wordt halfjaarlijks geactualiseerd naar aanleiding van het ARBO-overleg dat ieder kwartaal plaatsvindt. Bij dit overleg is iemand van de onderdeelcommissie aanwezig.

BHV-overleg vindt vier maal per jaar plaats met de afdelingshoofden, die in De Woenselse Poort assistenten centrummanagers heten, de arbo-coördinator en de BHV-coördinator. In dit overleg vindt evaluatie plaats en eventuele bijstelling van het beleid. Jaarlijks vindt er een terugkoppeling plaats vanuit dit overleg aan de centrummanagers en directie van het centrum Forensische Behandeling van De Woenselse Poort.

De brandveiligheidsmiddelen worden regelmatig gecheckt en ook de vluchtroutes worden gecheckt door de huismeesters.

De assistent centrummanager bespreekt in functioneringsgesprekken en jaargesprekken of medewerkers over voldoende kennis en vaardigheid beschikken om calamiteiten te kunnen beheersen. Medewerkers geven aan dat dit onderwerp in gesprekken met hun leidinggevende de laatste tijd niet meer aan de orde wordt gesteld.

Veiligheid

Uitvoering

Beleid

Check

Oordeel

De uitvoering op het criterium interne veiligheidsvoorzieningen voldoet overwegend.

De voorzieningen zijn goed op orde, echter de opleidingen voor medewerkers worden niet structureel gevolgd. Hierdoor verlopen soms certificaten van BHV.

Het beleid voldoet volledig. De check op de uitvoering voldoet overwegend. De RI&E wordt regelmatig geactualiseerd en de brandveiligheid wordt regelmatig gecheckt. De check op kennis en vaardigheid bij medewerkers voldoende aanwezig is om calamiteiten te kunnen beheersen is echter op de achtergrond geraakt.

Aanbevelingen

- Neem maatregelen om te voorkomen dat BHV-certificaten verlopen.
- Draag ervoor zorg dat medewerkers hun kennis en vaardigheden om calamiteiten te kunnen beheersen op peil kunnen houden.

3.2 Bestrijding onderlinge agressie

Criterium

Onderlinge agressie en geweld tussen tbs-gestelden worden tegengegaan aan de hand van een vastgelegd beleid dat als zodanig bekend is bij de medewerkers, tbsgestelden en bezoekers en dat periodiek geëvalueerd wordt op effectiviteit.

Bevindingen

Om agressie en geweld tussen tbs-gestelden tegen te gaan is het van belang dat de begeleiders voldoende zicht houden op de tbs-gestelden. Dit is de reden dat De Woenselse Poort veel cameratoezicht op het terrein en op kwetsbare plaatsen op de afdeling heeft. Op de afdelingen van het fpc is vanuit de teamkamer overzicht over de gehele afdeling. Uitzondering hierop is de multifunctionele ruimte op de afdeling. In deze ruimte is geen cameratoezicht, en vindt geen continu toezicht plaats. Een aantal andere plaatsen op de afdeling is wel te overzien,

maar niet vanuit de teamkamer. Dit zijn de slaapkamergang en de patio. In de fpk is vanuit de teamkamer niet de gehele afdeling direct te zien. Dit is opgelost met het plaatsen van camera's waarvan de beelden te zien zijn in de teamkamer. Op het binnenterrein van De Woenselse Poort staan drie coniferen waar tbs-gestelden zich buiten het zicht kunnen ophouden. De camera's die gericht zijn op het binnenterrein lezen de medewerkers beveiliging uit. Op het binnenterrein loopt één medewerker beveiliging rond om toezicht te houden. Formeel dragen alle medewerkers die op zeker moment op het binnenterrein aanwezig zijn verantwoordelijkheid voor toezicht. Desalniettemin erkent de inrichting dat onvoldoende toezicht kan worden gehouden op het gehele binnenterrein.

Het behoort tot de taak van begeleiders om conflictsituaties te hantieren. Zij dienen alert te zijn op mogelijke eerste signalen van agressie. Binnen De Woenselse Poort kunnen de signaleringsplannen van de tbs-gestelden de begeleiders helpen oplopende spanningen te herkennen. Op enkele afdelingen heeft men groepssignaleringsplannen ontwikkeld om goed zicht op spanningen in de leefgroep te houden. Om goed toegerust te zijn als de agressie van tbs-gestelden oploopt, volgen alle uitvoerende medewerkers in De Woenselse Poort de training Dreigend Destructief Gedrag (DDG). Deze training bestaat uit een theoretisch deel en een praktisch deel en leert de medewerkers om te gaan met (signalen van) agressie. De medewerkers zijn zelf verantwoordelijk om hun vaardigheden omtrent agressiebeheersing op peil te houden. Zij dienen daartoe minimaal vier keer per jaar deel te nemen aan een follow-up DDG-training.

Het blijkt dat het volgen van de DDG-training en de follow-up trainingen in het slop is geraakt. Dit heeft naar de mening van de medewerkers twee oorzaken. Ten eerste is er gedurende een langere periode geen geschoolde DDG-trainer beschikbaar geweest. Ten tweede zijn medewerkers vanwege drukke werkzaamheden niet altijd in de gelegenheid om naar de training te gaan. Daardoor kan het gebeuren dat één van de geïnterviewden twee jaar geleden voor het laatst is getraind.

Op het moment dat er op een afdeling een agressieve situatie ontstaat, kan er alarm worden geslagen met de 'handset'. Deze handset is een telefoon waarmee via twee verschillende knoppen alarm kan worden gemaakt. Een alarm komt bij de medewerkers van de andere afdelingen binnen met plaatsaanduiding. Van de andere afdeling gaan de medewerkers naar de plaats van het incident, waarbij er altijd één medewerker achterblijft op de afdeling. De Woenselse Poort beschikt niet over

een intern bijstandsteam. Op het moment dat de situatie te gevaarlijk voor de medewerkers dreigt te worden, schakelt de dienstdoende leiding de politie in om assistentie te verlenen. De politie kan dan binnen enkele minuten ter plaatse zijn. Het inschakelen van de politie gebeurt in De Woenselse Poort ongeveer maandelijks.

Tbs-gestelden geven aan zich niet altijd veilig te voelen op de afdeling. Volgens de tbs-gestelden heeft dit te maken met het feit dat de begeleiders weinig op de afdeling aanwezig zijn. Daardoor nemen de begeleiders oplopende spanning in de groep niet op tijd waar. Tbs-gestelden praten hierover met hun begeleiders in de zogenaamde weekevaluaties op de afdeling. In de praktijk verbetert de situatie zich echter niet, ondanks de belofte van de begeleiders meer op de afdelingen te zijn. De begeleiders beamen dat zij het erg druk hebben en veel administratieve werkzaamheden moeten verrichten. Men geeft aan zo veel mogelijk op de afdeling te willen zijn maar dat blijkt voor hen steeds moeilijker uitvoerbaar.

Het management geeft aan dat het deze mate van onveiligheid niet herkent. Het management ziet geen relatie tussen incidenten die op de afdeling plaatsvinden en de eventuele afwezigheid van personeel.

In de huisregels staat beschreven dat van eenieder wordt verlangd dat men op een respectvolle wijze met elkaar omgaat. Dit houdt onder meer in dat lichamelijk geweld en ongewenste intimiteiten niet geaccepteerd worden. De Woenselse Poort heeft echter nog geen protocol opgesteld dat specifiek gericht is op de bestrijding van onderlinge agressie en geweld tussen tbs-gestelden.

Een aantal kwetsbare plaatsen is gesignaleerd en voorzien van camera-toezicht. Maar er zijn ook andere plekken, zoals het grote binnenterrein en enkele ruimtes in het fpc, die nog kwetsbaar en zonder voldoende toezicht zijn. Incidenten op de afdeling worden geëvalueerd met de tbs-gestelden en in het team. Een aantal weken na deze bespreking vindt er in het team nog een 'technische' bespreking plaats waarbij wordt bezien of zaken anders ingericht dienen te worden. De Meldingen Incidenten Calamiteiten Commissie (MICC) signaleert trends bij incidenten en koppelt deze terug aan het management.

Agressiebestrijding

Uitvoering

Beleid

Check

De uitvoering van de bestrijding van onderlinge agressie voldoet beperkt. Op het binnenterrein van de beveiligde zone is onvoldoende toezicht. Er bestaan gevoelens van onveiligheid onder tbs-gestelden. Het afdelingspersoneel is vanwege andere werkzaamheden te weinig op de afdeling en is soms langere tijd niet getraind in agressiebeheersing.

De inrichting legt geen relatie tussen agressie-incidenten en afwezigheid van het personeel. De Inspectie acht het van belang dat de inrichting de gevoelens van onveiligheid onder tbs-gestelden nader onderzoekt.

Het beleid voldoet overwegend, de huisregels geven weliswaar richtlijnen om agressie te voorkomen, maar de inrichting heeft daarover nog geen protocol vastgesteld. De check op de uitvoering voldoet.

Aanbevelingen

- Draag ervoor zorg dat het toezicht op alle kwetsbare plaatsen in orde is.
- Draag ervoor zorg dat alle begeleiders getraind blijven in agressiebeheersing.
- Onderzoek waar het gevoel van onveiligheid bij tbs-gestelden vandaan komt en neem naar aanleiding van dit onderzoek maatregelen om het gevoel van veiligheid bij tbs-gestelden te vergroten.

3.3 Bestrijding drugsgebruik

criterium

De inrichting beschikt over vastgelegd beleid dat gericht is op de bestrijding van drugs(-gebruik) in de inrichting. De inrichting is actief in het bestrijden van drugs(-gebruik). De naleving van het drugsbestrijdingsbeleid wordt stelselmatig gecontroleerd, geëvalueerd en zonodig bijgesteld.

Bevindingen

De inrichting stelt zich op het standpunt dat primair het tegengaan van drugsgebruik in de behandeling dient plaats te vinden. Zij verstaan daaronder behandeling in de brede zin van het woord, namelijk de individuele therapie alsook de begeleiding op de afdeling. Als er zich problemen op de afdeling voordoen die aan het drugsgebruik gerelateerd zijn, bespreken de begeleiders dit drugsgebruik met de groep of individueel met de tbs-gestelde. Controle op drugsgebruik en drugsbezit vindt dan ook op individuele basis plaats.

De tbs-gestelden geven aan dat er veel drugs aanwezig zijn in de inrichting en dat het gemakkelijk is om drugs binnen de inrichting te brengen. De tbs-gestelden geven aan dat de toevoer van drugs loopt via de fpk. Medewerkers beamen dat er erg veel drugs in de inrichting zijn. Tbs-gestelden vinden dat er strenger gecontroleerd zou moeten worden om meer drugs buiten de inrichting te houden. Het management kan zich voorstellen dat de hoeveelheid drugs in de inrichting zorgt voor

onveiligheidsgevoelens bij tbs-gestelden. De inrichting geeft echter aan dat de aanwezigheid van drugs niet uit te sluiten is. Niettemin heeft GGZ Nederland namens alle fpc's de Staatssecretaris toegezegd⁶ te streven naar een zo drugsvrije mogelijke setting, en daartoe alle noodzakelijke middelen op geëigende wijze in te zetten.

Urinecontroles

De verpleegkundig begeleiders nemen urinecontroles af op indicatie of op geleide van het behandelplan en/of verlofmachtiging. Het opnemen van urinecontroles in het behandelplan gebeurt als een tbs-gestelde een verleden heeft van middelengebruik, als drugsgebruik geconstateerd is of als gedragsobservaties drugsgebruik doen vermoeden. Als een tbs-gestelde alleen op verlof mag als hij geen drugs gebruikt, staat dat als verloffoorwaarde in de verlofmachtiging beschreven.

De urinecontroles vinden periodiek en na verlof plaats. Volgens de directie worden op deze manier ongeveer acht van de tien tbs-gestelden gecontroleerd. De begeleider van de afdeling voert deze urinecontroles uit in een daarvoor speciaal bestemde ruimte. Steekproefsgewijze controles vinden alleen op indicatie plaats, ondanks dat dit volgens het protocol wel tot de mogelijkheden behoort. Omdat alleen op indicatie of volgens behandelplan wordt gecontroleerd, is het voorgekomen dat een tbs-gestelde al zes jaar niet is gecontroleerd op het mogelijk gebruik van drugs. Dat is opmerkelijk, mede gelet op de afspraak dat de fpc's het drugsgebruik binnen de inrichting zouden monitoren. De inrichting geeft aan dat het BOPZ kader geen gestandaardiseerde maatregelen toelaat.

De Woenselse Poort beschikt over een protocol urinecontrole waarin staat beschreven dat urinecontroles steekproefsgewijs, op indicatie of conform gemaakte afspraken in het behandelplan worden uitgevoerd. Het protocol geeft geen overzicht van eventuele maatregelen bij een positieve urinecontrole.

De uitslagen van de urinecontroles worden in het elektronisch cliënten-dossier opgeslagen. De inrichting monitort de uitslagen niet. Er wordt geen managementinformatie gegenereerd op afdelings- of inrichtingsniveau.

---

⁶ Brief van GGZ Nederland aan de Staatssecretaris van Justitie, 2009.

Kamercontroles

Medewerkers geven aan dat de kast/kamercontroles alleen uitgevoerd worden op indicatie of wanneer dit staat vermeld in het behandelplan. Wanneer de begeleiders op de afdeling op indicatie een kast/kamercontrole uitvoeren moeten zij hiervoor toestemming vragen aan de (assistent) centrummanager. De begeleiders geven aan dat deze procedure lang duurt waardoor men meestal te laat is en er daarom slechts zelden iets wordt gevonden. Slechts in acute noodsituaties kan de begeleider zelf besluiten om een kast/kamercontrole uit te voeren. Wel controleren zij kamers regelmatig op hygiëne. Bij de woningen van het transmurale team geldt hetzelfde, wel controleert dat team wekelijks de bosrand bij de huisjes. Wanneer een kast/kamercontrole wordt uitgevoerd, gebeurt dit altijd met de tbs-gestelde erbij. Ook de algemene ruimten controleren de begeleiders niet standaard op contrabande. Deze ruimten worden gecontroleerd op indicatie, bijvoorbeeld op het moment dat de medewerkers constateren dat er iets vermist wordt.

De Woenselse Poort heeft in een protocol beschreven welke redenen kunnen leiden tot kamer- en/of kastcontrole en hoe medewerkers een kamercontrole dienen uit te voeren. Kast/kamercontroles worden uitgevoerd in het kader van orde en veiligheid, voorkomen van diefstal of andere delicten, voorkomen van ontvluchting en algemene controle. Binnen De Woenselse Poort worden zogenaamde kast/kamercontroles niet standaard uitgevoerd. Dit laat de wetgeving niet toe, maar de directie geeft aan dat men bij ruimere wetgeving ook geen standaard controles uit zou voeren.

Fouilleren/visiteren

Op indicatie is het mogelijk een tbs-gestelde te fouilleren. De medewerkers beveiliging fouilleren tbs-gestelden zo nodig tijdens de toegangscontrole. Dit gebeurt (bijvoorbeeld na verlof) wanneer de tbs-gestelde niet piepvrij door de detectiepoort loopt. Begeleiders fouilleren op indicatie op de afdeling. Tijdens de inspectie geeft één van de begeleiders aan dit niet een taak te vinden voor de begeleiding. Deze begeleider weigert dan ook te fouilleren en laat dit over aan een collega of een medewerker beveiliging. Wanneer het vermoeden bestaat dat contrabande zich onder de kleding of anderszins op of in het lichaam bevindt, zal onderzoek aan het lichaam plaatsvinden. Hiervoor is toestemming van de (assistent) centrummanager vereist. Eventueel onderzoek in het lichaam (inwendig onderzoek) vindt uitsluitend plaats door de medische dienst.

De werkwijze van het fouilleren/visiteren staat beschreven in het handboek beveiliging en het protocol fouilleren/visiteren.

Drugsbestrijding

Uitvoering

Beleid

Check

De uitvoering van het drugsbestrijdingbeleid voldoet beperkt. Meerdere partijen zeggen dat er veel drugs voorhanden zijn in de inrichting. In die zin is het geen goede zaak dat de inrichting weinig doortastend onderzoekt en optreedt om invoer, gebruik en verspreiding tegen te gaan. De Inspectie erkent daarbij dat het wetgevend kader stelselmatige en steekproefsgewijze controles zonder indicatie niet toelaat. Niettemin kan de inrichting de controles die wel mogelijk zijn actiever benutten. Ook verzaakt de inrichting het drugsgebruik te monitoren en de inrichting krijgt daardoor geen adequaat beeld van de werkelijke omvang van het drugsgebruik. Dat is niet volgens de toezegging van de GGZ een zo drugsvrij mogelijke setting na te streven via het monitoren en daarmee bestrijden van dit gebruik. Tot slot is het opmerkelijk dat begeleiders het fouilleren op de afdeling blijkbaar kunnen overlaten aan een collega begeleider, als zij dat niet zelf willen doen. De inrichting dient daarom duidelijkheid te verschaffen wie het fouilleren/visiteren hoort uit te voeren.

Aanbevelingen

- Voer het drugsbestrijdingbeleid doortastender uit door controles actiever te benutten.
- Maak binnen de inrichting duidelijk wie er verantwoordelijk is voor de uitvoering van het fouilleren/visiteren.
- Breng zowel inrichtingsbreed als per afdeling periodiek de omvang van de drugs- en alcoholproblematiek in beeld teneinde de effectiviteit van het bestrijdingsbeleid te kunnen volgen om zondig het beleid bij te kunnen stellen.

3.4 Conclusie

De Inspectie is matig tevreden over de interne veiligheid in De Woenselse Poort. De veiligheidsvoorzieningen voldoen aan de verwachtingen van de Inspectie, maar dit geldt niet voor de bestrijding van agressie en van het drugsgebruik. Het baart de Inspectie zorgen dat er signalen zijn afgegeven over de grote hoeveelheid drugs in de inrichting. De Woenselse Poort dient zich meer in te spannen om zoveel mogelijk een drugsvrije setting te creëren, conform de afspraken die alle fpc's daarover hebben gemaakt. Daartoe dient de inrichting er voor te zorgen dat er zo min mogelijk drugs de inrichting binnenkomt. De Inspectie constateert verder dat op het grote binnenterrein van de

beveiligde zone onvoldoende toezicht wordt gehouden. Tenslotte heeft de Inspectie gesignaleerd dat er onder de tbs-gestelden gevoelens van onveiligheid leven. Vanzelfsprekend weet de Inspectie niet of dat om een structureel probleem gaat. Het is van belang dat de inrichting onderzoekt wat naast de aanwezigheid van drugs de onveiligheidsgevoelens voedt om op die manier gerichte maatregelen te kunnen nemen.

4

Maatschappijbeveiliging

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van een drietal criteria uit het toetsing-kader in op hoe het gesteld is met de maatschappijbeveiliging in De Woenselse Poort. Elke paragraaf opent met een standaardtekst die kort de maatstaf beschrijft die de Inspectie hanteert. Daarna volgen haar bevindingen, oordeel en eventuele verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen. Het hoofdstuk sluit af met een conclusie.

4.1 Materiële beveiliging tegen ontvluchtingen

Criterium

De inrichting treft alle noodzakelijke maatregelen om ontvluchtingen te voorkomen. Het hanteert daartoe vastgelegde lokale procedures en systemen die zorgdragen voor handhaving van het beveiligingsniveau. Deze procedures worden toegepast. De toepassing respectievelijk werking van procedures en systemen wordt stelselmatig gecontroleerd, geëvalueerd en zonedig bijgesteld.

Bevindingen

Het gehele terrein van De Woenselse Poort is te overzien met camera's door de medewerkers beveiliging vanuit het RMO-gebouw. Alleen de plek rondom de drie coniferen is met de camera's niet geheel te overzien. Het perimeterhekwerk van de beveiligde zone is volledig voorzien van sensoren die direct een signaal geven aan de beveiliging wanneer een tbs-gestelde het hekwerk aanraakt. Met dit signaal wordt direct een camera gericht op de plaats waar het hekwerk wordt aangeraakt. Tbs-gestelden vanuit de beveiligde zone van de fpk kunnen zich over het beveiligde gedeelte van het terrein bewegen door middel van een smartcard. Met deze smartcard kunnen zij vanuit de binnentuin van de beveiligde zone van de fpk naar het grote binnenterrein van de beveiligde zone. Tbs-gestelden die in het fpc-gebouw verblijven, kunnen alleen (door het behandelteam getoetste) vrijheden krijgen op het binnenterrein van de beveiligde zone en hebben hiervoor geen smartcard nodig. Tbs-gestelden die in de besloten zone van de fpk verblijven kunnen zich over het terrein bewegen door middel van de smartcard in geval zij minimaal beschikken over een machtiging transmuraal verlof.

De statische beveiligingsvoorzieningen werken over het algemeen naar behoren. Vanwege een verbouwing bij de portier in het fpc waren ten tijde van de doorlichting het bagagedoorlichtingsapparaat en de detectiepoort voor (bezoek van) tbs-gestelden uit elkaar geplaatst. Dit levert een onzekere situatie op voor de uit te voeren controles.

De inrichting heeft aangegeven dat dit zo spoedig mogelijk wordt hersteld.

De ingang van de fpk buiten de beveiligde zone was nog niet gereed en moest op het moment van de doorlichting handmatig bediend worden door een medewerker van de fpk. Wanneer de toegangsdeur operationeel is kan de tbs-gestelde met zijn smartcard (mits hij over de juiste vrijheden beschikt) naar buiten en naar binnen door een sluisstelsel. Aan de buitenkant daarvan wordt het pasje gebruikt en in de sluis is een vingerscan noodzakelijk. Deze sluis geeft automatisch alarm wanneer er meer dan één persoon in de sluis staat.

Tbs-gestelden kunnen in De Woenselse Poort gebruik maken van een mobiele telefoon. Deze telefoon mag geen internetverbinding hebben en geen mogelijkheid om foto's te maken. Door het gebruik van een mobiele telefoon onder voorwaarden toe te staan conform de wettelijke kaders van de BOPZ, kan de inrichting geen controle uitoefenen op telefoonverkeer van tbs-gestelden. Hierin verschilt De Woenselse Poort van de justitiële fpc's, waar gebruik van mobiele telefoons binnen de inrichting normaliter niet geoorloofd is. Op het moment dat de directie meldingen krijgt van misbruik van de telefoon of van het lastig vallen van personen in de vrije maatschappij kunnen de medewerkers de telefoon van de betreffende tbs-gestelde innemen. Er hebben zich in dit kader, volgens De Woenselse Poort, geen noemenswaardige incidenten voorgedaan.

De Woenselse Poort kiest er voor om zijn personeel niet piepvrij door het detectiepoortje de inrichting binnen te laten komen.⁷ De directie vindt dat een principiële beleidskeuze, en wil op deze manier vertrouwen naar haar personeel uitstralen. Het overgrote deel van de geïnterviewde medewerkers geeft daarentegen aan geen principiële bezwaren te hebben tegen een toegangscontrole. Wel onderkennen de medewerkers een praktisch bezwaar. Een toegangscontrole zou hen namelijk extra tijd kosten om op hun werkplek te komen. De Woenselse Poort maakt niet duidelijk op welke manier zij mogelijke risico's op grond van deze principiële keuze uitsluit. Ook de beide inspecteurs zijn tijdens de inspectiedagen niet onderworpen aan een toegangscontrole, zoals wel

---

⁷ De Ist heeft in eerdere inspectierapporten over fpc's de aanbeveling gedaan tot de invoering van (steekproefsgewijze) toegangscontrole van kliniekmedewerkers en hun bezoekers. De staatssecretaris van Justitie heeft naar aanleiding daarvan aangegeven zich in overleg met GGZ-Nederland over deze kwestie te willen beraden. Inmiddels hebben de fpc's in een brief aan de staatssecretaris laten weten de toegangscontrole voor kliniekmedewerkers onwenselijk te vinden.

gebruikelijk is bij de justitiële fpc's.

De inrichting meldt bijzondere voorvallen volgens de instructie van DJI. Alle incidenten, inclusief incidenten met een beveiligingsrisico worden intern geregistreerd en gemeld bij de Meldingen Incidenten Calamiteiten Commissie (MICC). Deze commissie evalueert alle incidenten en koppelt haar bevindingen terug aan de directie. Jaarlijks maakt de MICC een jaarverslag waarin trends worden gesignaleerd. Deze trends bespreekt De Woenselse Poort zowel in het managementteam als in de afdelingsteams.

De Woenselse poort werkt met een vastgesteld "Handboek Veiligheid" waarin kritische processen en procedures staan omschreven. Dit handboek is ontstaan door een bundeling van alle bestaande protocollen en werkinstructies. Het handboek is nog in ontwikkeling waardoor sommige hoofdstukken nog niet zijn ingevuld. Het handboek beschrijft ook de visie op beveiliging. In deze visie gaat De Woenselse Poort ervan uit dat relationele veiligheid bepalend en richtinggevend is, naast de fysieke en technische beveiliging. Alle kritische processen en bijbehorende werkinstructies en protocollen zijn digitaal beschikbaar voor alle medewerkers van De Woenselse Poort.

De beveiliging van De Woenselse Poort heeft onlangs een audit ondergaan van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Deze audit heeft geleid tot een aantal verbeterpunten. Naar aanleiding van deze verbeterpunten heeft inmiddels een aantal gebouwelijke veranderingen plaatsgevonden.

Beveiliging

Uitvoering

Beleid

Check

Voor wat betreft de uitvoering van materiële beveiliging tegen ontvluchtingen voldoet De Woenselse Poort overwegend. De statische beveiliging voldoet nagenoeg. Het bezoek van tbs-gestelden en tbs-gestelden moeten volgens procedure piepvrij door het detectiepoortje naar binnen. De inrichting maakt echter onvoldoende duidelijk op welke wijze zij in haar beveiligingsbeleid mogelijke risico's uitsluit als zij het personeel niet piepvrij door het detectiepoortje de inrichting binnen laat komen. Voor de Inspectie is het verder niet duidelijk geworden op welke wijze De Woenselse Poort mogelijke risico's van het gebruik van mobiele telefoons door tbs-gestelden monitort. Het beleid en de check op de uitvoering voldoet volledig.

Aanbevelingen

- Bezie op welke wijze het veiligheidsbeleid rekening kan houden met mogelijke risico's die verbonden zijn aan het ontbreken van een toegangscntrole voor het personeel.
- Maak inzichtelijk welke risico's mogelijk verbonden zijn aan gsm-gebruik en koppel deze inventarisatie aan uit te voeren maatregelen om deze risico's terug te dringen.

4.2 Geleidelijke en gecontroleerde terugkeer naar de maatschappij

criterium

De inrichting hanteert vastgelegde procedures voor het aanvragen van verlofmachtigingen, voor de interne beoordeling van die aanvragen (inclusief risicotaxatie en risicomanagement) en voor het opstellen van het verlofplan en de uitvoering daarvan. In die procedures zijn de advies- en beslissingsbevoegdheden vastgelegd, inclusief de wijze waarop de interne multidisciplinaire voorbereiding en toetsing van de besluitvorming plaatsvindt. De beveiliging tijdens verlofmomenten voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Het hier beschreven verlofbeleid wordt aantoonbaar gecontroleerd, geëvalueerd en zonodig bijgesteld.

Bevindingen

Deze paragraaf gaat achtereenvolgens in op de wijze waarop de inrichting de verlofmachtiging aanvraagt en hoe vervolgens de uitvoering van het verlof geregeld is. Daarna komen het transmuraal verlof en het proefverlof aan de orde.

Verlofmachtiging

De verlofcommissie van De Woenselse Poort is gestart met het werken met zogenaamde markeringsmomenten waarop tbs-gestelden bij de verlofcommissie in beeld komen. Deze werkwijze is voortgekomen uit landelijke afspraken van de directeuren behandeling van de fpc's om het verlenen van verlof waar mogelijk te versnellen. Zo worden in De Woenselse Poort bijvoorbeeld de tbs-gestelden die na vijftien maanden nog geen vorm van verlof hebben, intern uitgebreid tegen het licht gehouden. Op dit moment gaat De Woenselse Poort uit van het principe 'na een jaar begeleid verlof tenzij...' in plaats van 'eerst voldoen aan... en dan pas verlof'.

De behandelaar neemt het initiatief tot het aanvragen van een verlofmachtiging, nadat hij het voorstel daarvoor in zijn behandelteam heeft besproken. De behandelaar geeft de aanvraag door aan de afdeling behandelrapportage, die de aanvraag voorbereidt. De aanvraag wordt opgesteld volgens het landelijk vastgestelde format.

De medewerker behandelrapportage heeft ongeveer twee tot drie dagen nodig om de aanvraag voor te bereiden. Vervolgens actualiseert een van de behandelaren de risicotaxatie. Als dit is gebeurd, gaat de aanvraag naar de behandelaar. De behandelaar rondt de aanvraag af en dient de aanvraag vervolgens in bij de verlofcommissie.

De verlofcommissie in De Woenselse Poort bestaat uit de directeur behandeling, de juriste, de wetenschappelijk onderzoeker die de risicotaxaties mee uitvoert, de klinisch psycholoog, de assistent centrummanager, de kwaliteitscoördinator, de programmamanager, en de externe voorzitter. Deze externe voorzitter is een psychiater met ervaring in de forensische psychiatrie. Sinds vier maanden neemt ook de aanvragende behandelaar deel aan de verlofcommissie. Op die manier kan de behandelaar eventuele vragen van de commissie direct beantwoorden en zo nodig toelichting geven. De behandelaren geven aan dat zij bij ongeveer 50% van de aanvragen in de verlofcommissie aanwezig zijn. Alle deelnemers aan de verlofcommissie hebben eigen aandachtgebieden en bekijken de aanvraag vanuit hun eigen expertise. De verlofcommissie beoordeelt de aanvraag en waar nodig gaat de aanvraag terug naar de behandelaar ter aanvulling. Wanneer dit het geval is, zal de aanvraag op een later moment weer terugkomen bij de verlofcommissie.

De inrichting geeft aan dat er binnen de interne verlofcommissie nog geen situaties zijn geweest waarbij er tegenstrijdige adviezen zijn gegeven. Er zijn vaak wel scherpe discussies, maar men komt er altijd uit. De inrichting geeft aan dat uiteindelijk de externe voorzitter van de commissie de beslissende stem heeft. De directeur behandeling die zelf ook zitting heeft in de verlofcommissie tekent uiteindelijk het advies van de verlofcommissie.

Op het moment dat de aanvraag is goedgekeurd stuurt de inrichting de aanvraag door naar het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het ministerie stuurt op zijn beurt de aanvraag door naar het Adviescollege Verloftoetsing TBS (AVT). De inrichting geeft aan dat de interne verlofcommissie behoorlijk kritisch is op de aanvragen, opdat de kans op afwijzing door het ministerie van Veiligheid en Justitie zoveel mogelijk wordt beperkt. Daarmee wordt extra vertraging van de afhandeling van de aanvraag voorkomen, zo redeneert de inrichting.

Binnen de inrichting heeft de kritische blik van de verlofcommissie er ook voor gezorgd dat er scherper wordt gelet op veiligheidsrisico's. Het managen van risico's neemt daardoor een grote rol in bij de behandelplannen en de verlofaanvragen.

Tussen het moment waarop is besloten dat er een verlofmachtiging wordt aangevraagd, en de uitvoering van het eerste verlof verstrijkt gemiddeld zes maanden. Dit is een relatief lange periode. Als reden voor deze lange periode geeft de inrichting aan dat de behandelaren onder hoge werkdruk moeten werken en dat de caseload groot is evenals de administratieve last. Behandelaren geven wel aan dat hun administratieve last is verminderd met de komst van de afdeling behandelrapportage.

Hiernaast geven medewerkers aan dat de volle agenda van de verlofcommissie er in het verleden voor zorgde dat aanvragen werden doorgeschoven. De verlofcommissie kwam tot een aantal weken voor de inspectie tweewekelijks bijeen. Deze frequentie bleek te laag om alle verlofaanvragen en -evaluaties te behandelen. Om het doorschuiven van verlofmachtigingen en verlofevaluaties zo veel mogelijk te voorkomen heeft de verlofcommissie daarom besloten wekelijks bijeen te komen.

De procedures voor het aanvragen van verlof(machtigingen) en de procedure risicotaxatie zijn helder beschreven evenals de bijbehorende verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Deze procedures zijn ook voor iedere medewerker inzichtelijk op intranet.

De verlofcommissie beziet de eigen werkwijze en trends rond verlof en verlofaanvragen twee maal per jaar. Met de komst van nieuwe leden in de verlofcommissie wordt informeel regelmatig het functioneren geëvalueerd.

Verlofuitvoering

(Verpleegkundig) begeleiders binnen De Woenselse Poort zijn belast met het dagelijks toezicht op de verblijfsafdelingen. Zij zijn ook diegenen die onder de volgende voorwaarden tbs-gestelden op verlof mogen begeleiden. Zij dienen tenminste zes maanden in dienst te zijn, in een traject te zitten waarin zij kunnen doorgroeien naar de functie van senior begeleider, en in die zin door de teamcoördinator ook als bekwaam voor hun functie zijn beoordeeld. De SamenUitSamenThuis(SUST) -training die het overgrote deel van de (verpleegkundig) begeleiders gevolgd heeft, is nog niet verplicht gesteld door de inrichting voor het begeleiden van verlof maar wordt wel wenselijk geacht.

Voordat een tbs-gestelde op verlof gaat, beoordeelt de begeleider de actuele conditie van de tbs-gestelde. Daartoe spreekt deze begeleider de tbs-gestelde en loopt samen met hem alle belangrijke zaken na. Bij dat gesprek maakt de begeleider gebruik van het signaleringsplan dat over de tbs-gestelde is opgesteld. In dat signaleringsplan staat stap voor stap beschreven in welke omstandigheden stress en daarmee mogelijk (onttrekkings)gevaar bij de tbs-gestelde kan ontstaan. De begeleider vult daarna een checklist verlof in om te waarborgen dat alle belangrijke zaken voor de uitvoering van een veilig verlof daadwerkelijk zijn nagelopen. Deze checklist registreren de begeleiders in de rapportage enkel en alleen bij het eerste verlof van de tbs-gestelde.

Naast de checklist voor de (verpleegkundig) begeleiders werkt De Woenselse Poort met verlofkaarten. Deze verlofkaart wordt ingevuld door de tbs-gestelde en is bedoeld de tbs-gestelde te betrekken bij een veilige uitvoering van het verlof. Zo dient de tbs-gestelde op deze verlofkaart aan te geven hoeveel geld hij meeneemt op verlof. Aan de hand van de ingevulde verlofkaart bespreekt de begeleider het verlof met de tbs-gestelde stap voor stap voor.

Sinds enige jaren gaat aan het begeleid verlof normaal gesproken een beveiligde fase vooraf. Beveiligd begeleid verlof wordt altijd uitgevoerd door een medewerker Dienst Vervoer & Ondersteuning van DJI in de rol van beveiligder en een medewerker van de kliniek in de rol van begeleider. Dit verlof kent een uitgebreidere voorbereiding. Het verlof wordt eerst doorgesproken door de begeleiders onderling. Vervolgens spreken de twee begeleiders het verlof door met de tbs-gestelde aan de hand van een checklist.

Na de voorbereidende procedures kan de tbs-gestelde vervolgens op verlof door een getekende verlofpas te tonen bij de portier. Bij terugkomst van het verlof dienen alle tbs-gestelden metaalvrij door de detectiepoort te lopen en de bagage door het bagagedoorlichtingsapparaat te laten gaan. De medewerkers beveiliging fouilleren op indicatie de tbs-gestelden die terugkeren van verlof. Zo nodig wordt de tbs-gestelde op de afdeling nogmaals uitgebreid gecheckt. Als een urinecontrole onderdeel uitmaakt van de verlofvoorwaarden, vindt deze na het verlof plaats.

De begeleider evalueert het verlof met de tbs-gestelde tijdens een nagesprek. Van dit gesprek wordt een verslag geschreven in het reguliere rapportagesysteem, inclusief bijzonderheden over het verlof. Behandelaars geven aan dat deze rapportage verschillend is van zowel

kwaliteit als kwantiteit en wel uitgebreider kan. De Ist heeft dit zelf ook geconstateerd.

De behandelaar van de betreffende cliënt volgt de conditie van de tbs-gestelde op de langere termijn en toetst deze aan de verloffvoorwaarden. Deze toets vindt plaats in het afdelingsoverleg. De frequentie van dit overleg verschilt per afdeling van wekelijks tot tweewekelijks. In die zin kan de behandelaar in samenspraak met het team besluiten eerder toegekend verlof voor korte of langere tijd op te schorten. Dit gebeurt als de tbs-gestelde zich niet houdt aan de verloffvoorwaarden of op het moment dat de conditie van de tbs-gestelde niet toereikend (meer) is om op verlof te gaan. Op het moment dat een tbs-gestelde zich tijdens zijn verlof niet weet te houden aan de verloffafspraken, is het de verloffbegeleider zelf die in eerste instantie het besluit neemt de tbs-gestelde niet langer op verlof te laten gaan. Het verlof wordt dan volgens afspraak opgeschort tot aan het eerstvolgende contact tussen behandelaar en betreffende tbs-gestelde. Dit gebeurt volgens de inrichting zo spoedig mogelijk.

De werkwijze en procedures voor de uitvoering van het verlof zijn helder beschreven voor de verschillende verloffsoorten. Ook de begeleiding van medisch verlof voor tbs-gestelden zonder verloffmachtiging is beschreven. De procedures zijn voor alle werknemers digitaal toegankelijk.

De procedure onttrekkingen is beschreven en is een onderdeel van de SamenUitSamenThuis(SUST) -training.

Transmuraal verlof/Proefverlof

De Woenselse Poort heeft een resocialisatieafdeling binnen de besloten zone van de fpk. Tbs-gestelden die hier verblijven hebben een machtiging voor transmuraal verlof en werken toe naar verdere uitstroom naar de maatschappij. Deze resocialisatieafdeling heeft tevens de functie van crisisopvang voor tbs-gestelden vanuit de transmurale fase. Tbs-gestelden die in crisis raken of die zich niet houden aan de voorwaarden kunnen op deze afdeling worden teruggeplaatst. Zo nodig worden tbs-gestelden, waarvan de machtiging voor transmuraal verlof wordt ingetrokken, teruggeplaatst naar het fpc binnen de beveiligde zone.

De Woenselse Poort heeft vijftien transmurale plaatsen buiten de besloten zone maar binnen het terrein van de GGzE. Deze transmurale plaatsen bestaan uit woningen waar per woning drie tbs-gestelden verblijven. Daarnaast begeleidt het transmurale team tbs-gestelden die zijn doorgestroomd naar minder beveiligde settings elders in het land

of die met begeleiding en controle zelfstandig wonen.

De tbs-gestelden die vanuit de woningen of de resocialisatieafdeling op verlof gaan hebben daarvoor en daarna een gesprek met de begeleiding van het transmurale team.

Deze gesprekken zijn toegespitst op de (behandel)doelen van de individuele tbs/gestelde en worden gerapporteerd in het dossier. Op het moment dat de tbs-gestelde verder gevorderd is in zijn traject hoeft hij bij een kort verlof, om bijvoorbeeld boodschappen te doen, geen face-to-face contact met zijn begeleiders te hebben. Dan voldoet een kort telefonisch overleg. Op het moment dat de tbs-gestelde de begeleiding niet kan bereiken dient hij zich te allen tijde te melden bij het team beveiliging.

De tbs-gestelden met proefverlof worden begeleid door de reclassering en het transmurale team. De inrichting hanteert niet een vaststaand moment om de reclassering te betrekken bij (de aanvraag van) een proefverlof, maar dit gebeurt in de praktijk ruim voordat het proefverlof daadwerkelijk wordt aangevraagd. Dat is conform de afspraken van het Forensische Psychiatrisch Toezicht (FPT). In het FPT is er sprake van een nauwe samenwerking met de reclassering bij de totstandkoming van een proefverlof.

Dit wordt in De Woenselse Poort als volgt georganiseerd. Een vaste contactpersoon vanuit Reclassering Nederland (RN) neemt maandelijks deel aan overleg met het transmurale team over tbs-gestelden die een transmuraal verlof hebben. Ook neemt deze contactpersoon van de reclassering deel aan de behandelbesprekingen van tbs-gestelden met transmuraal verlof. Op die manier komt deze groep tbs-gestelden, die mogelijk in aanmerking komt voor een proefverlof, voor de reclassering tijdig in beeld. Op het moment dat de behandelaar in samenspraak met de contactpersoon van de reclassering het besluit neemt om een proefverlof aan te vragen, wijzen de drie reclasseringsorganisaties een medewerker aan. Deze medewerker gaat met het opstellen van een proefverlofplan aan de slag. Zowel de reclassering als De Woenselse Poort ervaren de onderlinge samenwerking als goed, open en constructief.

Terugkeer

Uitvoering

Beleed

Check

Oordeel

De uitvoering voldoet overwegend. Vrijwel alle stappen in de aanvraag en uitvoering van het verlof voert de inrichting adequaat uit. Er zijn ook enkele verbeterpunten.

Zo is het van belang dat de behandelaar structureel aanwezig is bij de verlofcommissie, en de rapportage over uitgevoerd verlof verbetert.

Het beleid en de check op de uitvoering voldoen volledig. Alle procedures zijn helder beschreven en worden ook nageleefd.

Aanbevelingen

- Zorg ervoor dat de behandelaar structureel aanwezig is bij de eigen aanvraag in de verlofcommissie.
- Laat medewerkers de voorbespreking voor verlof uitgebreider rapporteren waarbij alle kritische punten ten aanzien van verlof worden beschreven.

4.3. Conclusie

De Inspectie is overwegend tevreden over de materiële beveiliging en de geleidelijke en gecontroleerde terugkeer naar de maatschappij. De Woenselse Poort kan op een aantal punten nog wel verbeteringen doorvoeren. Zo is het van belang de mogelijke risico's van het gsm-gebruik vast te stellen en daaraan gekoppelde maatregelen te formuleren. Ook zijn de verlof rapportages voor verbetering vatbaar.

5 Slotbeschouwing

Over het algemeen heeft de Inspectie een moderne en goed toegeruste inrichting aangetroffen. Goed toegerust in die zin dat de statische beveiliging naar behoren functioneert en gecontroleerd wordt en de uitvoering van de verlofpraktijk nagenoeg in orde is.

Ook zijn de protocollen en instructies actueel en is de evaluatie van processen goed geregeld. Zo zijn alle protocollen, werkinstructies en procesbeschrijvingen binnen De Woenselse Poort vastgesteld voor één, twee of drie jaar. De kwaliteitscoördinator bewaakt de termijn evenals de voorzitter van de protocollencommissie van de GGzE. Alle processen en protocollen zijn digitaal beschikbaar voor alle medewerkers van de GGzE.

Niettemin is de Inspectie ook kritisch over de wijze waarop de tbs-maatregel ten uitvoer wordt gebracht. De inrichting focust zich naar de mening van de Inspectie te weinig op de beheersmatige kant van de tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel.

Zo voert de inrichting een weinig doortastend drugsbestrijdingbeleid. Tbs-gestelden hebben last van de hoeveelheid drugs die binnen de muren van de inrichting aanwezig is en voelen zich niet altijd veilig. De inrichting dient er voor te zorgen dat er zo min mogelijk drugs de inrichting binnenkomt.

De Inspectie meent dat de inrichting op een aantal aspecten verbeteringen dient door te voeren. Op het aspect van de interne veiligheid dient zij zorg te dragen voor het vlottrekken van trainingen van medewerkers en daarmee behoud van vaardigheden en BHV-certificaten. Ook is het van belang dat alle medewerkers eenduidig geïnstrueerd zijn over het fouilleren. Op het aspect van de maatschappijbeveiliging dienen de begeleiders nauwgezet over de verlofpraktijk te rapporteren en dienen behandelaren stelselmatig bij de verlofcommissie te worden betrokken.

Bijlage 1

Oordeel

Legenda oordeel

- Voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen
- Voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen
- Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen en verwachtingen
- Voldoet aan de relevante normen en verwachtingen
- Strekt tot voorbeeld voor andere inrichtingen

	Uitvoering	Beleid	Check
Rechtspositie			
<i>Verlening tbs</i>			
<i>Longstay</i>			
Interne veiligheid			
<i>Veiligheid</i>			
<i>Agressiebestrijding</i>			
<i>Drugsbestrijding</i>			
Maatschappijbeveiliging			
<i>Beveiliging</i>			
<i>Terugkeer</i>			

Bijlage 2

Aanbevelingen

AVT	Adviescollege Verloftoetsing TBS
BHV	Bedrijfs hulpverlening
BOPZ	wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen
Bvt	Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DForzo	Dienst Forensische Zorg
DDG	training Dreigend Destructief Gedrag
fpc	forensisch psychiatrisch centrum
fpk	forensisch psychiatrische kliniek
FPT	Forensisch Psychiatrisch Toezicht
GGzE	GGz Eindhoven
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
IGZ	Inspectie voor de Gezondheidszorg
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
ISt	Inspectie voor de Sanctietoepassing
MICC	Meldingen Incidenten Calamiteiten Commissie
RI&E	risico inventarisatie en -evaluatie
RMO	Receptie, Magazijn en Overslag
SUST	training Samen uit samen thuis
tbs	terbeschikkingstelling
uc	urinecontrole

Bijlage 3

Afkortingen

Beveiligingscheck DJI De Woenselse Poort 2011
De Woenselse Poort 2012-2015: een inhoudelijke positionering
Groeiwensen De Woenselse Poort 2011
Handboek veiligheid De Woenselse Poort 2011
Hercertificeringsauditrapport 2010
Huisreglement Centrum Forensische Behandeling De Woenselse Poort
2010
Instructie melding bijzonder voorval DForzo
Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording 2010
Jaardocument GGzE 2010
Jaarverslag MICC 2010
Medisch verlof tbs-gestelden 2011
Missie en visie De Woenselse Poort
Organogram De Woenselse Poort
Plan van aanpak organisatieontwikkeling- en verandertraject De
Woenselse Poort
Plattegrond De Woenselse Poort
Procedure risicotaxatie 2010
Protocol kamer- en kastcontrole 2010
Rapportage cliënttevredenheidmeting
Rapportages verlof, verlofevaluaties en verlengingsadviezen
RI&E De Woenselse Poort
RI&E De Woenselse Poort plan van aanpak
Urinecontrole GGzE 2007
Verbeterplan FPC 2011-concept
Verlof en verlofbegeleiding 2011
Verlofkaart 2011
Werkinstructie beveiligd verlof 2011

Bijlage 4

Bronnen

Bijlage 5

Inspectieprogramma

Dag 2, dinsdag 16 augustus 2011

Tijd	Programma
09.00 -09.30	Interview met voorzitter verlofcommissie
09.30 – 10.00	Interview met medewerkers OR
10.00 – 11.30	Rondgang door en schouw van het fpk en transmurale plaatsen
11.30 -12.30	Interview met tbs-gestelden fpk en transmuraal
12.30 – 13.00	Lunch
13.00 -14.00	Dossierstudie
14.00- 15.00	Interview met verpleegkundig begeleiders fpk en transmuraal team
15.00- 16.00	Vorbereiding terugkoppeling aan directie en management
16.00- 17.00	Terugkoppeling aan directie en management

Dag 3, woensdag 21 september 2011

Tijd	Programma aanvullend onderzoek interne veiligheid
13.00- 14.30	Interview met assistent centrummanager beveiliging en coördinator BHV. Schouw fpc en fpk
14.30- 15.00	Interview met assistent centrummanager en teamcoördinator
15.00-15.30	Interview met 2 tbs-gestelden
15.30- 16.00	Interview met 2 senior verpleegkundig begeleiders

Bijlage 6

Geografische ligging

Missie ISt

“De ISt ziet toe op de sanctietoepassing met het oog op zichtbare verbetering van de effectiviteit en kwaliteit van de sanctietoepassing.

De ISt adviseert de minister van Veiligheid en Justitie ten behoeve van borging van behoorlijke sanctietoepassing.

De ISt is hierbij onafhankelijk in haar oordeel, transparant in haar werkwijze en professioneel in haar kennis, vaardigheid en houding.”

Dit is een uitgave van:
Inspectie voor de Sanctietoepassing
Kalvermarkt 53 | 2511 CB Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
www.ist.nl

December 2011 | Publicatie-nr. J-11547